

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2017

Kvinnor i Svenska kyrkan (org.nr 982000–2153)

Inledning

Kvinnor i Svenska kyrkan är en fristående förening med individuellt medlemskap, som verkar inom ramen för Svenska kyrkan. Kvinnor i Svenska kyrkan arbetar med följande mål:

1. Att uttrycka kristen tro utifrån kvinnors erfarenheter
2. Att främja kvinnors utveckling av identitet och självkänsla
3. Att stödja och stimulera kvinnors insatser i kyrka och samhälle
4. Att verka för att kvinnor utgör hälften i alla beslutande organ och i ledande befattningar
5. Att i solidaritet med utsatta kvinnor i Sverige och hela världen stödja kampen för makt och upprättelse
6. Att i kritisk solidaritet med kyrkans tradition forma ett teologiskt och ekologiskt tänkande i medvetenhet om hur allt i skapelsen hör samman i en ömtålig balans

Verksamhet 2017

Verksamheten på riksnivå

Verksamheten koncentreras innehållsligt till två huvudlinjer:

1. Göra teologi och uttrycka kristen tro utifrån kvinnors erfarenheter. (*Sykears brunn*)
Här relaterar verksamheten främst till punkterna ett och sex i föreningens målsättning
2. Verka i solidaritet med utsatta kvinnor, nationellt och internationellt. (*Kvinnor korsar gränser*)
Här relaterar verksamheten främst till punkterna två, tre, fyra och fem i föreningens målsättning.

Årsmöte och Våreld

Årsmötet hölls den 6 maj i närvaro av utsedda ombud från de olika stiftsgrupperna. Katarina Evenseth var mötesordförande och Karin Hedner mötessekreterare. Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för 2016. Budget och verksamhetsplan för 2017–2018 godkändes. Årsmötet beslutade att medlemsavgiften skall vara oförändrad, 100 kr per år, att fördelas lika mellan Kvinnor i Svenska kyrkan och respektive stiftsgrupp.

Mötet beslutade att gemensamt nationellt fokus för 2018 skall vara samma som föregående år ”Hållbar utveckling i Jesu efterföljd” nu med en specifik inriktning: ”Tala så att andra lyssnar och förstår”.

Tre motioner hade inkommit:

1. Om samverkan mellan riksstyrelsen och stiftsgrupperna (Karin Hedner, Lunds stift).
Mötet beslutade enligt styrelsens svar att KviSk skall koncentrera sig på sakfrågor och lämna diskussionen om organisationsformer.

2. Om KviSks hållning till svensk vapenindustri och vapenexport. (Luleå stiftsgrupp)
Mötet beslutade enligt styrelsens svar att ställa sig bakom motionen under förutsättning att årsmötet väljer fred som gemensamt fokus för 2018.
3. Om mäns våld mot kvinnor och barn. (Ingegerd Hellberg, Västerås stift)
Styrelsen ställde sig bakom motionen under förutsättning att årsmötet valde ”mäns våld mot kvinnor och barn” som gemensamt fokus för 2018. När förslaget inte fick tillräckligt stöd drog Ingegerd Hellberg tillbaka motionen.

Årsmötet beslutade att stödja ett gemensamt internationellt projekt för 2018, ”Förhindra våld mot kvinnor i Indien” (Svenska kyrkans projekt P245). Projektet stöder självhjälpsgrupper där kvinnor hjälper kvinnor som varit utsatta för våld i nära relationer.

Våreld, föreningens medlemskonferens

Våreld 2017 hölls den 5–7 maj i Stiftets hus i Uppsala i samband med årsmötet och samlade ett 60-tal deltagare.

Tema för konferensen var ”Tid - Otid - Framtid”. Uppsala stiftsgrupp var värdar för mötet och inbjöd oss att tala och lyssna. Vi fick testa olika samtalsmodeller som gav fina tillfällen att samtala om de viktiga utmaningar som kyrkan och världen står inför.

På lördagen fick vi lyssna till två föreläsningar:

1. Ärkebiskop Antje Jackelén talade om tro och vetenskap. Dessa begrepp är inte motsatser utan har ett gemensamt ansvar.
2. Författaren och journalisten Ulrika Knutsson talade om manligt och kvinnligt beteende. Hon lyfte fram Marta och Maria som förkroppsligar egenskaper inom en och samma människa.

På lördagskvällen var det festmiddag med underhållning och på söndag morgon ledde Tuulikki Koivunen Bylund en vandring till domkyrkan då hon berättade om två kvinnor med anknytning till Uppsala, Ebba Boström och Fadime Shahindal. Hon predikade även vid högmässan i Domkyrkan. Konferensen avslutades med lunch i Ärkebiskopsgården.

Nästa årsmöte och Våreld kommer att hållas i Lunds stift.

Höstglöd (Ordförandekonferens)

Höstglöd är föreningens årliga ordförandekonferens/arbetskonferens tillsammans med styrelsen. 2017 års Höstglöd hölls den 13–14 oktober på Stiftsgården i Rättvik, Västerås stift. Det var 25 deltagare från olika stift. På programmet stod samtal om ”Våld i nära relationer”.

Ingegerd Hellberg redogjorde för Svenska kyrkans dokument om ”kyrkornas nej till våld mot kvinnor” Gunilla Bäckström berättade om egna upplevelser och erfarenheter och gav en introduktion till bildterapi

Under rubriken ”Överlever poeters poesi verkligheten?” förmedlade Ingegerd Hellberg och Jenny Molander tankar kring Gerda och Axel Karlfeldt

Representanter från stiftsgrupper/nätverk rapporterade från sina resp. stift och mötet avslutades med en fin sändningsmessa som leddes av Inger Boman.

Resa till Lutherjubileet i Tyskland

Kvinnor i Svenska kyrkan fick en inbjudan från de evangeliska kvinnorna i Tyskland att delta i firandet av Kvinnornas Lutherjubileum 9–14 augusti. 26 kvinnor följde med Lunds stiftsgrupp på

denna resa. Några intryck från deltagare: ”I en tid då kvinnors utsatthet ökat var det ofattbart stort att få stå i Katharina Luthers museum på Katharinenstrasse 11 i Torgau vid Elbe. Där i ett litet hus i en liten lägenhet levde och dog Katharina den 20 dec 1552.” (Ur Ingegerd Hellbergs rapport)

”Det var gudstjänster, bibelstudier och dans, paneldiskussioner och konserter. Höjdpunkten var Frauenmahl, som innebar en festmåltid mitt på torget, där cirka 500 kvinnor deltog och samtalade utifrån inledningsanföranden från scenen. Därefter gick vi alla in i Stadskyrkan för en högtidsgudstjänst. En mäktig upplevelse.” (ur Elsa Foisacks rapport)

Samarbete med kvinnor i Lettland

Under resan till Lutherjubileet i Tyskland etablerades kontakt med två kvinnliga teologer från Lettland. De vittnade om sin svåra situation. Kvinnor får numera inte prästvigas i Lettland. Vi kan stödja dem genom att berätta om deras situation och göra förtrycket synligt. Som ett konkret bevis på solidaritet med dessa kvinnor har KviSk bidragit till tryckning av en utgåva på lettiska av boken ”Female Ancestors of Christ”.

Exotisk dansresa till Wales

Denna resa var en del av kyrkostyrelsens nationella satsning Dela tro – dela liv med diakonen Cecilia Hardestam som projektledare för delsatsningen kring gemensam dans **Dansa tro – dansa liv**. Resan började i Birmingham där deltagarna fördjupade sig i cirkeldans tillsammans med dansledaren Judy King samt ett tiotal engelska präster och lekmän. Resan fortsatte sedan till klostret i Wales där deltagarna dansade dansmässan **Din ljusa skugga** tillsammans med nunnorna. De fick också under ledning av nunnorna lära sig line dance. Alla var djupt berörda. Elisabeth Nilsson, ledamot i KviSks styrelse, deltog i denna resa.

Världens fest 2017

Den 2–4 juni 2017 arrangerades **Världens fest i Västerås**. Kvinnor i Svenska kyrkan ansvarade för tre olika program i Kyrkbacksgården under lördagen i samarbete med Västerås stiftsgrupp. 1. **Sykars brunn**, en oas och mötesplats i Kyrkbacksgårdens kapell. 2. **Käthes bordssamtal-** Frauenmahl- efter en modell hämtad från de evangeliska kvinnorna i Tyskland. Det innebär bordssamtal med mat. Lunch och middag serverades till självkostnadspris. Detta evenemang blev mycket populärt och tyvärr fick inte alla plats. 3. Dansmässan **Din ljusa skugga** genomfördes med ett stort antal deltagare.

Jämställdhetsprojekt

Utifrån den motion som Uppsala stiftsgrupp (Gunilla Löfgren och Kajsa Wahlström) lagt fram på årsmötet 2016 bildades en projektgrupp med AnnSofi Karlsson, Berit Horned och Gunilla Löfgren. Representant för riksstyrelsen är Bulle Davidsson.

Gruppen utarbetade ett förslag till program för en utbildningsdag.

KviSk-medlemmar fick erbjudande att delta i en kurs i Uppsala under hösten. De som deltog kunde få inspiration att starta egna kurser i sitt eget stift.

Berit Horned gjorde ett förslag till en modell för projektet ”Demokrati en jämställdhetsfråga”. Hon har även gjort en plan för genomförandet av projektet

Vi diskuterade också vad stiftet kan göra på lokalplanet. Vi föreslår att man fr. allt försöker nå de nyvalda förtroendevalda kvinnorna och börjar med en samling. Gärna i samarbete med ett närliggande stift.

I oktober 2017 lämnade Berit Horned en rapport från projektgruppen. En ersättare behövs för AnnSofi som lämnat gruppen. Styrelsen beslutade

- att knyta Agneta Eriksson till projektgruppen för jämställdhetsfrågor
- att riksstyrelsen bekostar resor och omkostnader för gruppens möten

Information och marknadsföring

Kvinnoglöd, Kvinnor i Svenska kyrkans medlemstidning, har utkommit med fyra nummer under 2017. Elisabeth Enger är redaktör. Tidningen har distribuerats digitalt till medlemmar med e-postadresser och per post till de medlemmar som saknar e-postadress. Nr 4/2017 skickades i pappersformat per post till samtliga medlemmar. Alla utgåvor har även publicerats på webbplatsen.

Webbplatsen www.kvinnorisvenskakyrkan.se uppdaterades kontinuerligt. Webbmaster har under året varit Ann-Britt Magnusson.

Webbsidesrådet

Under 2017 har Karin Hedner varit webbsidesråd. Hennes uppgift har varit att i samarbete med webmaster göra hemsidan intressant och lättillgänglig. Hon har också tagit emot information från stiftsgrupper/nätverk och vidarebefordrat till webmaster.

Informationsmaterial

Liksom tidigare år har vi använt en **broschyr i A5-format** med information om föreningen och en broschyr i mindre format den s.k. **dragspelsfoldern**. Det har också funnits **vykort** med loggan på framsidan.

Nytt för året var **cykelsadelskydd** med vår logga och texten Kvinnor i Svenska kyrkan i tid och otid. Alla stiftsgrupper har fått en kasse med cykelsadelskydd för spridning. Cykel får oss att tänka på kvinnor i farten, kvinnor som tänker på miljön och på att ta hand om sin kropp som är en del av skapelsen. I 2 Tim.4:2 uppmanar Paulus Timotheos: ”förkunna ordet, träd upp i tid och otid, vederlägg, tillrättavisa, vädja – tålmodigt och med ständig undervisning.” Låt oss göra det!

Annons i Kyrkans tidning

Kvinnor i Svenska kyrkan hade en annons inne i tre nummer av Kyrkans tidning. (vecka 51, 52 och 1)

Bok till alla biskopar

Svenska kyrkans kvinnorörelse fyller 70 år i år. Alla stiftsgrupper har fått ett exemplar av boken **Kvinnor utmanar** (som sammanställdes till 65-årsjubileet) för att skicka till varje stifts biskop tillsammans med ett brev och information om vad stiftsgruppen/nätverket gör och vilka kontaktpersoner/styrelse som finns i stiftet.

Brev till Stiftsgrupperna

Ordföranden har skickat ett **informationsbrev till stiftens kontaktpersoner** efter varje styrelsesammanträde.

Medlemmar

Föreningen hade vid årsskiftet 685 medlemmar. Siffran har ökat med 16 jämfört med föregående år.

Organisation

Styrelse och arbetsutskott

Styrelsen ska enligt stadgarna bestå av sju ledamöter, som väljs vid årsmötet. Styrelsen har under 2017 sammanträtt sju gånger enligt följande:

14 januari, 1 april, 5 maj, 6 maj (konstituerande möte), 26 augusti, 13 oktober samt 25 november.

Styrelsen har under 2017 haft följande sammansättning:

Gunilla Åkesson, ordförande, Lunds stift

Bulle Davidsson, vice ordförande, Linköpings stift

Elisabeth Nilsson, kassör, Karlstads stift

Ingrid Ödquist, sekreterare, Göteborgs stift

Inger Boman, Luleå stift

Berit Larsson, Härnösands stift

AnnSofi Karlsson, Karlstads stift

Styrelsen är en arbetande styrelse eftersom det inte finns något kansli med anställd konsulent. Det innebär att styrelsen inom sig fördelat de administrativa uppgifter som krävs för föreningens verksamhet.

Ordförande, sekreterare och kassör utgör ett arbetsutskott(AU). Den huvudsakliga uppgiften har varit att förbereda styrelsens sammanträden och detta har under året skett genom kontakt via email och telefon.

Stiftsgrupperna

I flertalet stift bildar KviSk:s medlemmar en egen förening, stiftsgrupp, med egen styrelse.

Stiftsgrupperna ansvarar för verksamheten i respektive stift. I fem stift (Karlstads, Linköpings, Luleå, Strängnäs och Växjö stift) har man bildat ett informellt nätverk med en kontaktperson. I Visby stift har inte funnits stiftsgrupp/nätverk under året, endast individuella medlemmar.

Omfattningen av verksamheten och graden av samverkan med respektive stift har varierat mycket liksom storleksordningen av stiftens ekonomiska stöd. Stiftsgrupperna har skrivit egna verksamhetsberättelser. En sammanfattning av dessa presenterades på årsmötet.

Ordförande i stiftsgrupperna har under 2017 varit:

Gunilla Löfgren, Uppsala stift
Gunilla Åkesson, Lunds stift
Katarina Evenseth, Göteborgs stift,
Elisabeth Håstrand Lönnermark, Skara stift
Berit Larsson, Härnösands stift
Ingegerd Hellberg, Västerås stift
Birgitta Thaning, Stockholms stift

Kontaktpersoner i stiftsnätverken har under 2017 varit:

Elisabeth Enger, Karlstads stift
Sally Stehager, Linköpings stift (norra delen)
Berit Horned, Linköpings stift (södra delen)
Gunilla Bäckström, Luleå stift
Irene Blom, Strängnäs stift,
Karin Ågren, Växjö stift
Visby stift, vakant

Revisorer har under 2017 varit:

Auktoriserad revisor:

Elin Kock

Valda revisorer:

Ordinarie: Ann-Marie Freij och Lisbeth Malmström, Lunds stift
Ersättare: Ulla Bengtsson, Lunds stift

Valberedningen har under 2017 bestått av:

Ragnhild Greek, sammankallande, Uppsala stift
Katarina Evenseth, Göteborgs stift
Gunilla Bäckström, Luleå stift

Samarbetsparter

Föreningen samverkar med följande organisationer:

- ✓ **Kvinnor för mission**
- ✓ **Forum för prästvigda kvinnor**
- ✓ **Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd** genom medlemskap och samråd i olika frågor
- ✓ **Lutherska världsförbundet, Women in Church and Society (WICAS)**
- ✓ **Sensus studieförbund** genom medlemskap och samverkan i olika projekt och kulturarrangemang.
- ✓ **Sveriges Kvinnolobby** genom medlemskap
- ✓ **Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor:** Myndigheten är vår största finansär. Vi har hållit löpande kontakter med MUCF:s handläggare.

Föreningen har även haft ett gott samarbete med **Kyrkokansliet**, Svenska kyrkan på nationell nivå, bl.a. med Inga-Lena Arvidsson, enhetschef på Kyrkokansliet.

Ekonomi

Ekonomi 2017 (belopp inom parentes är föregående år)

Resultat och ställning

Verksamheten har 2017 gett ett underskott på -39 tkr (15 tkr). Efter finansiella intäkter och kostnader är årets resultat -25 tkr (30 tkr).

Medlemsantalet var under året 685 (669). Medlemsavgiften var 100 kr. Huvudsakliga intäkt är det organisationsbidrag föreningen erhåller efter ansökan hos MUCF, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor. Under 2017 erhöll förening 333 tkr (333 tkr). Bidraget baseras till stor del på medlemsantalet. Föreningen har även erhållit bidrag från Svenska kyrkan på 19 tkr(16 tkr).

Kostnaderna för årsmötet har varit -98 tkr (-81 tkr) samt för höstmötet -44 tkr (-26 tkr).

Årets överskott minskar det egna kapitalet för 2017 med -25 tkr (30 tkr) till 1 799 tkr (1 824tkr).

Kapitalförvaltning

Kvinnor i Svenska kyrkan har placerat 200 tkr hos SEB i en, av svenska kyrkan kontrollerade etiska fonder, Ethos Aktiefond. Marknadsvärdet var 2017-12-31 274 tkr (266 tkr). Föreningen har även investerat 124 tkr hos Oiko Credit. Hos Swedbank finns banktillgodohavanden vid årets slut på 1 567 tkr (1 582 tkr). Utdelning och räntor på dessa placeringar har varit 14 tkr (15 tkr).

Ekonomisk utveckling

En förutsättning för verksamheten är att vi även fortsättningsvis erhåller bidrag från MUCF (från och med 2019 från den nya myndigheten för jämställdhet) för vår grundläggande uppgift samt att vi träget söker finansiering för projekt vi bedriver. Framtiden för dessa ansökningar är oklar. Det finns all anledning att försöka hålla medlemsantalet uppe då det med säkerhet är en viktig parameter när vi söker bidrag. För 2018 har föreningen beviljats ett bidrag om 333 tkr. Att ha ett målkapital som inte understiger 1 000 tkr är en förutsättning för en trygg ekonomi i föreningen. För ytterligare information, resultat och ställning hänvisas till separat avgivet bokslut.

Avslutning

Under år 2017 har vi uppmärksammat att det är 70 år sedan kvinnorörelsen började i Svenska kyrkan. Det kyrkliga kvinnorådet bildades på initiativ av Margit Sahlin 1947 och hade som främsta uppgift att se till att en tjänst för kvinnor inrättades i kyrkan. Idag är de flesta anställda i Svenska kyrkan kvinnor. År 2017 har också varit ett jubileumsår för att det är 500 år sedan Martin Luther spikade upp sina teser. Genom den utställning ”Kvinnor i förändringens tid – reformationens och vår” som Lunds stiftsgrupp framställde redan 2013 har vi varit en del av firandet. Utställningen har varit fullbokad hela året. Med anspelning på Luthers och Katharina von Boras bordssamtal har vi arrangerat Kvinnors bordssamtal vid flera tillfällen under året. Slutligen deltog vi i de evangeliska kvinnornas speciella reformationsdag i Wittenberg den 12 augusti. Dansmässan Din ljusa skugga har firats runt om i landet och spridits även utanför vårt lands gränser. Höstens #metoo och varde-ljus-berättelser får oss att inse att vi behövs mer än någonsin. Vi ser fram emot nästa verksamhetsår med glädje och förväntan inför nya uppgifter.

Göteborg i februari 2018

Gunilla Åkesson, ordförande

Elisabeth Nilsson

Berit Larsson

Bulle Davidsson

Inger Boman

AnnSofi Karlsson

Ingrid Ödquist